

Sortsliste over korn 1952.

På et møde i et af Frøkontrolkommissionen nedsat udvalg til drøftelse af kontrolregler for sædekorn, blev det henstillet til Frøkontrolkommissionen at søge udarbejdet en sortsliste over korn. Frøkontrolkommissionen indbød til møde, hvori deltog repræsentanter for Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur, De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Husmandsforeninger, De samvirkende danske Frøavlerforeninger samt repræsentanter for handelen med sædekorn og forskellige forædlingsvirksomheder. På mødet, der afholdtes den 1. april 1950, drøftedes betydningen af at udarbejde og udsende en sortsliste over korn og andre af landbrugets kulturplanter. Mødets deltagere var enige om at søge udsendt en sortsliste for korn, medens man udskød spørgsmålet om udsendelse af en sortsliste for rodfrugter og græsmarksplanter.

Landbrugsorganisationerne tilsluttede sig tanken, og der nedsattes følgende udvalg til at udarbejde og udsende en sortsliste: professor *Axel Pedersen* valgt af Frøkontrolkommissionen, forstander *Josef Hansen* (†) valgt af Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur, konsulent *A. Dam Kofoed* valgt af De samvirkende danske Landboforeninger, konsulent *F. K. Damgaard* valgt af De samvirkende danske Husmandsforeninger og konsulent *L. Rasmussen* valgt af Landbo- og Husmandsforeningernes Sorts- og Stammeudvalg. Udvalget konstituerede sig med sidstnævnte som formand. Efter udvalgets opfordring tiltrådte forsøgsleder *H. C. Bækgaard* som udvalgets sekretær.

Udvalgets arbejde er resulteret i efterfølgende sortsliste over korn. Der er for de sorter, der er taget med i listen, meddelt en udførlig beskrivelse af disse suppleret med billeder af byg.

Der er for hver kornart meddelt en kort oversigt over hovedresultaterne af de af Statens Forsøgsvirksomhed og Landbo- og

Husmandsforeningernes Sorts- og Stammeudvalg opnåede forsøgsresultater.

Nyere sorter, der eventuelt savnes i sortslisten, er udeladt af denne, fordi de efter udvalgets skøn ikke har interesse her i landet, eller de ikke er afprøvet tilstrækkeligt, så de kan anbefales fremfor de kendte og i sortslisten omtalte sorter. Sorter af ældre dato, der tidligere har haft et stort dyrkningsområde, har udvalget ikke taget med i sortslisten, fordi de nu kun har historisk interesse. Det er hensigten at udsende ny sortsliste med få års mellemrum.

I sortsbeskrivelserne er der ikke meddelt oplysninger om sorterens egnethed til fremstilling af brød, malt, gryn eller til anden industriel benyttelse.

Landbrugets kornforædlingsfond har ydet økonomisk støtte til arbejdets gennemførelse, hvorfor udvalget udtaler sin erkendelige tak.

København i april 1952.

Sortslisteudvalget.

Hvedesorter.

Weibulls Eroicahvede.

Oprindelse: Krydsning mellem (Bankuter 178 × Weibulls Standardhvede) og Weibulls Æringhvede.

Forædler: Weibullsholms Växtförädlingsanstalt, Landskrona, Sverige.

Ejer: W. Weibull AB, Landskrona, Sverige.

Forhandler: A. Nielsen & Co. A/S, Nykøbing Falster, Danmark.

Udsendelse: 1945.

Kærneudbytte: Af de mere vinterfaste sorter giver den det højeste kærneudbytte.

Kærne kvalitet: Kærnen er middelstor, rumvægten er høj.

Halmudbytte: Halmudbyttet er middelstort.

Sortsegenskaber: Sorten består af flere typer, der er noget forskellige med hensyn til højde, aksbygning m. m. Som helhed modner den middeltidligt. Strået er ret stivt. Sorten er meget vinterfast.

Sortskarakterer: Om efteråret er bladene fine, mørkegrønne med udbredt vækst. Efter skridning er planterne udseende noget forskelligt. Hovedtypen har middel-tætte aks, men der findes typer med meget åbne aks og typer med meget tætte aks. Kærnen er rød.

Albahvede.

Oprindelse: Krydsning mellem Tresorhvede og Jacob Cats-hvede.

Forædler: A. G. Dumont, Leuven, Belgien.

Ejer: A. G. Dumont, Leuven, Belgien.

Forhandler: C. A. Qvade & Co., Maribo, Danmark.

Udsendelse: 1951.

Kærneudbytte: Efter god overvintring giver sorten større udbytte end Weibulls Eroicahvede.

Kærne kvalitet: Kærnen er stor. Rumvægten er ret høj.

Halmudbytte: Halmudbyttet er middelstort.

Sortsegenskaber: Strået er middellangt og ret stivt.
Sorten modner lidt før Weibulls Eroicahvede.

Sortskarakterer: Sorten er af ret ensartet type og har en karakteristisk grågrøn farve. Akset er middeltæt og noget tilspidset. Kærnen er hvid, og den er forholdsvis kort og buttet.

Resultater af forsøg med hvedesorter.

Sortsnavne	hkg pr. ha		Forholdstal		Lejetil- bøjelighed*)
	kærne	halm	kærne	halm	
Landbo- og Husmandsforeningernes Sorts- og Stammeudvalg					
Middel af 78 forsøg udført i årene 1949-51					
Weibulls Eroicahvede . . .	43.2	63.6	100	100	2.2
Albahvede	46.3	63.3	107	100	2.4

*) Der er givet karakteren 1—10, 1 = helt stående, 10 = helt liggende.

Ved vurdering af disse udbyttetal må det tages i betragtning, at vintrene 1949—51 var milde uden hårde frostperioder. I frysningsforsøg har Albahvede vist sig betydelig mere følsom overfor kulde end Eroicahvede.

Rugsorter.

Petkusrug.

Oprindelse: Udvalgt i den gamle v. Lochow Petkusrug.

Forædler: W. Laube, Hasselhorst, Hannover, Tyskland.

Ejer: Petkus A/G, Tyskland.

Forhandler: De fire hovedforhandlere i Danmark er: Proprietær Svend Høyer, Bromme Mølle, Munke-Bjergby; A/S Nicolai Outzen, Haderslev, Petersen & Jensen A/S, Svendborg og C. A. Qvade & Co. A/S, Maribo.

Udsendelse: Omkring 1940.

Kærneudbytte: Sorten giver middelstort kærneudbytte.

Kærnekvalitet: Kærnen er stor, rumvægten er høj.

Halmudbytte: Halmudbyttet er stort.

Sortsegenskaber: Strået er middellangt og ret stivt.

Sortskarakterer: Plantehøjden er noget uensartet. Akset er ret kort og ret tæt, og det er kort tid efter skridningen ret stærkt hængende. Stråfarven er mellemgrøn og bliver før modningen stærk gullighvid. Kærnen er grå.

Svaløf Kongsrug II.

Oprindelse: Udvalgt i Svaløf Stålrug.

Forædler: Sveriges Utsädesförening, Svaløf, Sverige.

Ejer: Sveriges Utsädesförening, Svaløf, Sverige.

Forhandler: Nielsen & Smith, Holmens Kanal 5, København.

Udsendelse: 1941.

Kærneudbytte: Sorten giver lidt lavere kærneudbytte end Petkusrug.

Kærnekvalitet: Kærnen er knap middelstor, og rumvægten er ret lav.

Halmudbytte: Halmudbyttet er lille.

Sortsegenskaber: Strået er kort og stivt.

Sortskarakterer: Plantehøjden er ret ensartet. Akset er middellangt, ret tæt og mere opret end hos de øvrige

dyrkede rugsorter. Stråfarven er mere mørkegrøn og bliver ikke så stærk gullighvid før modningen, som hos de øvrige rugsorter. Kærnen er gulliggrå.

Borris Perlerug.

Oprindelse: Krydsning mellem Petkusrug og Svaløf Kongsrug II.

Forædler: N. Klitgaard, Borris, Danmark.

Ejer: N. Klitgaard, Borris, Danmark.

Forhandlere: Nielsen & Smith, Holmens Kanal 5, København, Danmark, A/S Jydsk Saasød & Kornexport, Kolding, Danmark, og Fyens Andels-Foderstofforretning, Svendborg, Danmark.

Udsendelse: Omkring 1949.

Kærneudbytte: Sorten giver noget større kærneudbytte end Petkusrug.

Kærnekvalitet: Kærnen er stor, og rumvægten er middelhøj.

Halmudbytte: Halmudbyttet er stort.

Sortsegenskaber: Strået er langt og sorten har lidt større lejetilbøjelighed end Petkusrug.

Sortskarakterer: Plantehøjden er noget uensartet. Akset er ret langt og middeltæt, og kort tid efter skridningen er det ret stærkt hængende. Stråfarven er mellemgrøn og bliver før modningen ret stærk gullighvid. Kærnen er grå.

Resultater af forsøg med rugsorter.

Sortsnavne	hkg pr. ha		Forholdstal		Leje-	Vægt i	Vægt af	Strå-
	kærne	halm	kærne	halm	tilbøje-	gram pr.	i gram	længde
Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur								
Middel af 32 forsøg udført på yderig jord i årene 1946-51								
Petkusrug.	40.6	62.1	100	100	2.5	729	32	131
Borris Perlerug .	42.2	62.1	104	100	2.9	722	31	134
Svaløf Kongsr. II	39.2	59.1	97	95	2.2	716	28	124

Sortsnavne	hkg pr. ha	Forholdstal	Leje- tilbøje- lighed*)	Vægt i gram pr. 1000 korn	Vægt af 1000 korn i gram	Strå- længde i cm
Middel af 18 forsøg udført på mindre yderig jord i årene 1946-51						
Petkusrug.	27.5	38.7	100	100		
Borris Perlerug .	27.6	38.6	100	100		
Svaløf Kongsr. II	26.5	36.9	96	95		

Landbo- og Husmandsforeningernes Sorts- og Stammeudvalg

Middel af 53 forsøg udført i årene 1950-51						
Petkusrug.	27.8	46.6	100	100	3.3	
Borris Perlerug .	28.9	46.3	104	99	3.5	
Svaløf Kongsr. II	28.4	44.3	102	95	2.6	

*) Statens forsøgsvirksomhed har givet karaktererne 0-10, 0 = helt stående, 10 = helt liggende.

I Sorts- og stammeudvalgets forsøg er givet karaktererne 1-10, 1 = helt stående, 10 = helt liggende.

Bygsorter.

Abed Majabyg.

Oprindelse: Krydsning mellem Svaløf Guldbyg og Abed Binderbyg.

Forædler: H. A. B. Vestergaard, Abed, Søllested, Danmark.

Ejer: De samvirkende lolland-falsterske Landboforeninger, Maribo, Danmark.

Forhandler: A. Nielsen & Co., A/S, Nykøbing Falster, Danmark.

Udsendelse: 1933.

Kærneudbytte: Sorten har i en årrække været den højst ydende af de bygsorter, der har været dyrket i Danmark. Først i de senere år er der fremkommet sorter, der i kærneudbytte er på højde med Abed Majabyg, men denne hører stadig til de højestydende sorter.

Kærnekvalitet: Kærnen er ret stor og fyldig med ret høj kornvægt, og rumvægten er middelstor.

Halmudbytte: I sammenligning med de øvrige tidlige sorter er halmudbyttet middelstort.

Sortsegenskaber: Strået er ret kort, men knap så stivt som hos en del af de øvrige tidlige sorter. Sorten modner tidligt. Den kan angribes af nøgen bygbrand (*Ustilago nuda*).

Sortskarakterer: Den vegetative udvikling i forsommeren er kraftig, og bladene er ret brede og ret lyse. Efter skridningen, der kan være lidt mangelfuld i tørre somre, står akset forholdsvis længe stivt i vejret uden at hælde. Akset er middellangt og middeltæt. Stakken er kort, 9—10 cm. Det nederste led i akset har flad krave. Yderavnerne og disses stakke er tilsammen knap så lange som kærnen. De modne kærner er ret grove, særlig mod basisenden, af noget kantet, rhombisk form og med noget kruset skal. Bugfuren er ret stærkt åben, og bugstilken er langhåret. Siderygnerverne har hver gennemgående 2—4 tænder (kvarttandet). Se tavle I.

Svaløf Ymerbyg.

Oprindelse: Krydsning mellem Abed Majabyg og (Svaløf Sejrbg \times Abed Opalbyg).

Forædler: Sveriges Utsädesförening, Svaløf, Sverige.

Ejer: Sveriges Utsädesförening, Svaløf, Sverige.

Forhandler: Nielsen & Smith, København, Danmark.

Udsendelse: 1947.

Kærneudbytte: Sorten har gennemsnitlig givet lidt større kærneudbytte end Abed Majabyg.

Kærnekvalitet: Kornvægten er lidt større end hos Abed Majabyg, men rumvægten er lidt lav.

Halmudbytte: Sorten giver omtrent samme halmudbytte som Abed Majabyg.

Sortsegenskaber: Strået er kort og lidt stivere end hos Abed Majabyg. Sorten modner samtidig med Abed Majabyg. Den kan angribes af nogen bygbrand (*Ustilago nuda*).

Sortskarakterer: Den vegetative udvikling på buskningsstadiet er ret kraftig. Efter skridningen står akset forholdsvis længe stivt i vejret, og hældningen er på de senere stadier af udviklingsperioden ret svag. Akset er ret kort, bredt og tæt. Stakken er ret kort, lidt længere end hos Abed Majabyg. Det nederste led i akset har flad krave. Yderavnerne med stakke er af samme længde som kærnen. De modne kærner er noget langagtige og tynde mod basisenden. Bugfuren er ret stærkt åben, og bugstilken er langhåret. Siderygnerverne er kvartandede. Se tavle II.

Carlsbergbyg.

Oprindelse: Krydsning mellem Abed Majabyg og Prenticebyg.

Forædler: Ø. Winge, Gl. Carlsbergvej 10, Valby, Danmark.

Ejer: Forsøgsgården »Nordgaarden«, Herfølge, Danmark.

Forhandler: Aktieselskabet C. A. Qvade & Co., Maribo, Danmark.

Udsendelse: 1949.

Kærneudbytte: Carlsbergbyg har gennemsnitlig givet samme kærneudbytte som Abed Majabyg og de mest højt-
ydende af de øvrige prøvede sorter.

Kærnekvalitet: Kærnen er stor, kornvægten er ca. 5 pct.
højere end for Abed Majabyg, men rumvægten er
ret lav.

Halmudbytte: Sorten giver lidt større halmudbytte end
Abed Majabyg.

Sortsegenskaber: Strået er middellangt, og stråstiv-
heden er omtrent som hos Abed Majabyg. Sorten mod-
ner middeltidligt. Den synes ret modtagelig for nøgen
bygbrand (*Ustilago nuda*).

Sortskarakterer: Sorten busker sig gennemgående
stærkt og giver derfor en tæt bestand. Efter skridningen
står aksene forholdsvis længe stivt i vejret uden at
hælde. Akset er ret langt og ret åbent. Stakken er mid-
dellang, ca. 11 cm, og er kort tid efter skridningen
stærkt antocyanfarvet i spidsen. Det nederste led i akset
har flad krave. Yderavnerne og disses stakke er tilsam-
men af samme længde som kærnen. De modne kærner er
stærkt afrundede og har lidet fremtrædende nerver, men
ret stærkt kruset skal. Bugfuren er ret tæt lukket, og
bugstilken er langhåret. Siderygnerverne er utandede
eller med ganske få tænder. Se tavle III.

Weibulls Hertabyg.

Oprindelse: Krydsning mellem Abed Keniabyg og Isaria-
byg.

Forædler: Weibullsholms Växtförädlingsanstalt, Lands-
krona, Sverige.

Ejer: W. Weibull AB, Landskrona, Sverige.

Forhandler: A. Nielsen & Co., Nykøbing Falster, Danmark.

Udsendelse: 1949.

Kærneudbytte: Efter forsøgsresultaterne fra de 2—3 år,
i hvilke sorten er prøvet i danske forsøg, har kærne-
udbyttet været lidt mindre end hos Abed Majabyg. På

forsøgssteder, hvor der har været lejesæd, har sorten givet det største udbytte af de prøvede sorter.

Kærne kvalitet: Kornvægten er middelhøj, og rumvægten er meget høj.

Halmudbytte: Sorten giver lidt større halmudbytte end Abed Majabyg.

Sortsegenskaber: Strået er middellangt, noget længere end hos Abed Majabyg. Sorten er meget stivstrået og har i stråstivhed overgået alle de øvrige sorter, der er prøvet i de forsøg, den har deltaget i. Sorten modner lidt senere end Abed Majabyg. Den kan angribes af nøgen bygbrand (*Ustilago nuda*).

Sortskarakterer: Den vegetative udvikling er i begyndelsen lidt svagere end hos de fleste andre bygsorter. Skridningen er 2—3 dage senere end hos Abed Majabyg. Kort tid efter skridningen har akset en stærk hældning, som yderligere forøges henimod modningen. Akset er middellangt og middeltæt. Stakken er middellang og stærkt antocyanfarvet. Det nederste led i akset har flad krave. Yderavnerne og disses stakke er lange. De modne kærner er karakteristisk korte med svagt kruset skal. Bugfuren er ret åben, og bugstilken er langhåret. Siderygnerverne er utandede. Se tavle IV.

Øtofte Ferobyg.

Oprindelse: Udvalgt i Abed Keniabyg.

Forædler: H. N. Frandsen, Øtoftegaard, Taastrup, Danmark.

Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Roskilde, Danmark.

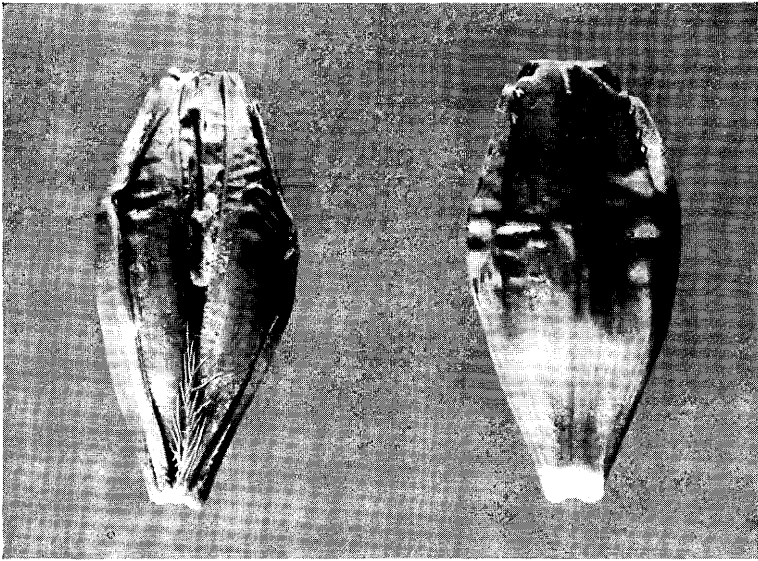
Forhandler: Samme.

Udsendelse: Omkring 1948.

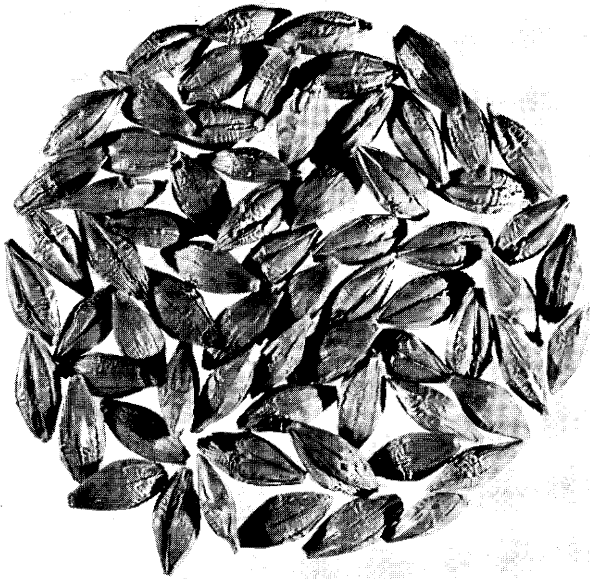
Kærneudbytte: Ifølge forsøgene, udført af statens forsøgsvirksomhed 1949—50, har sorten givet lidt mindre kærneudbytte end Abed Majabyg. I sorts- og stammeudvalgets forsøg 1946—49 har den også givet lidt mindre kærneudbytte end nævnte sort.

TILLÆG TIL
SORTSLISTE OVER KORN 1952

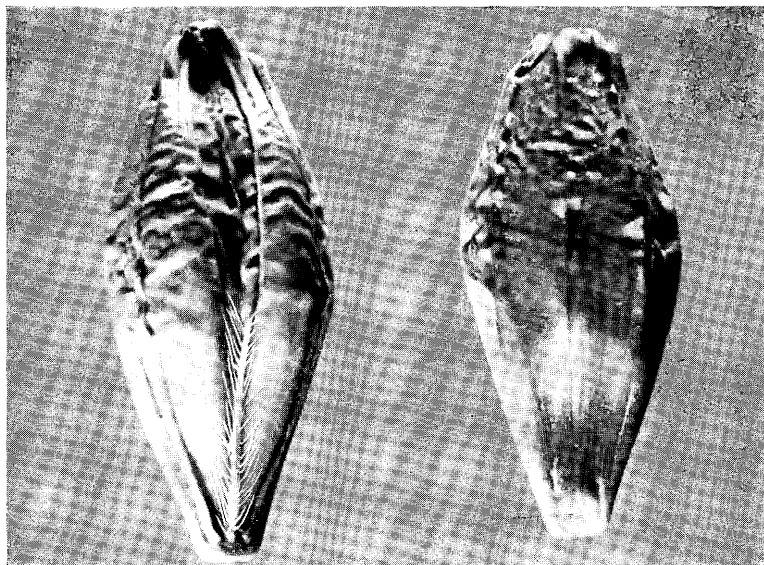
TAVLE I—IX

Forstørret 6—7 gange.

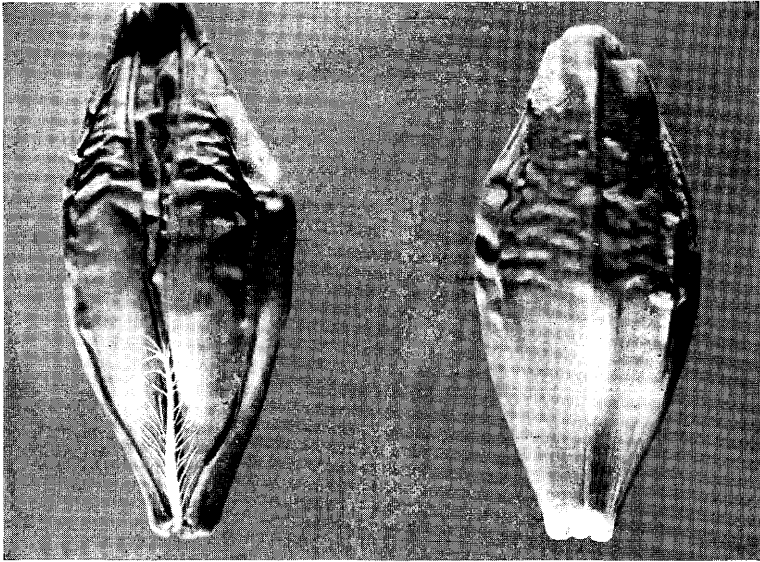
Forstørret 2 gange.

Forstorret 6—7 gange.

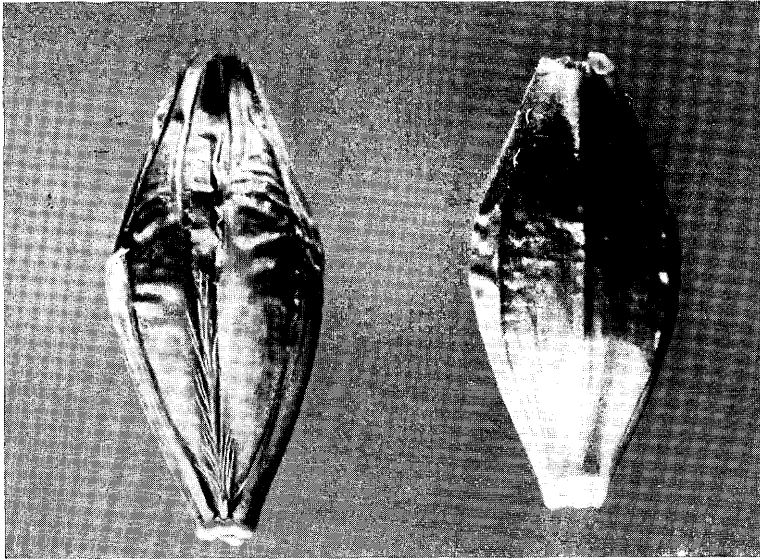
Forstorret 2 gange.

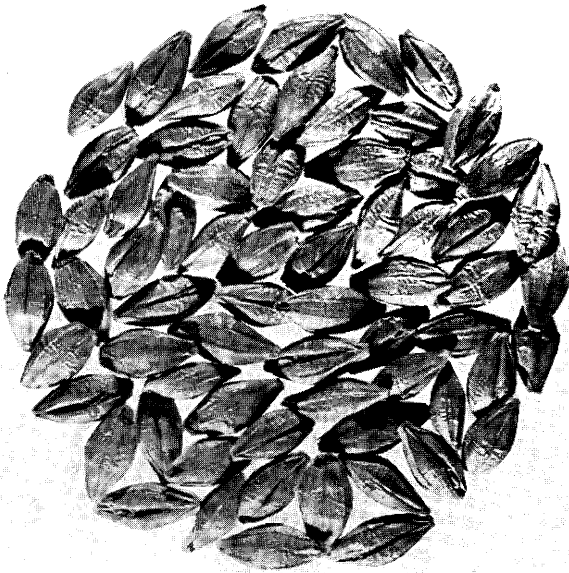
Forstørret 6—7 gange.

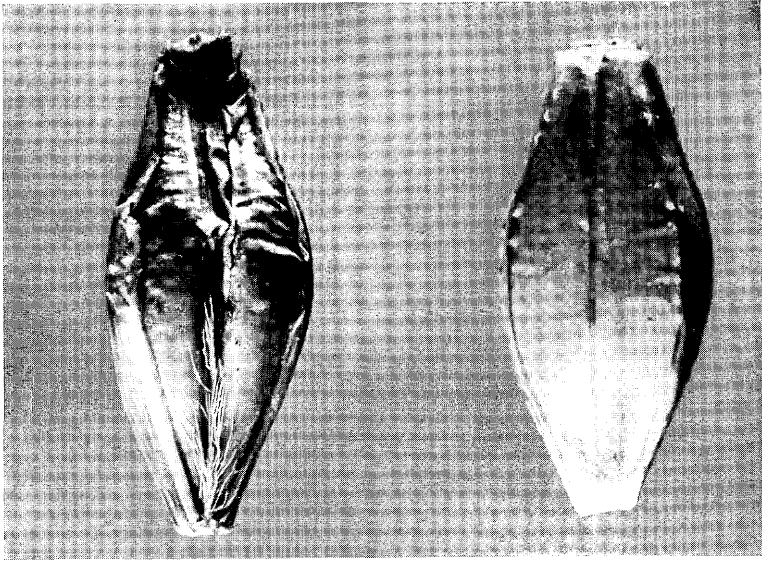
Forstørret 2 gange.

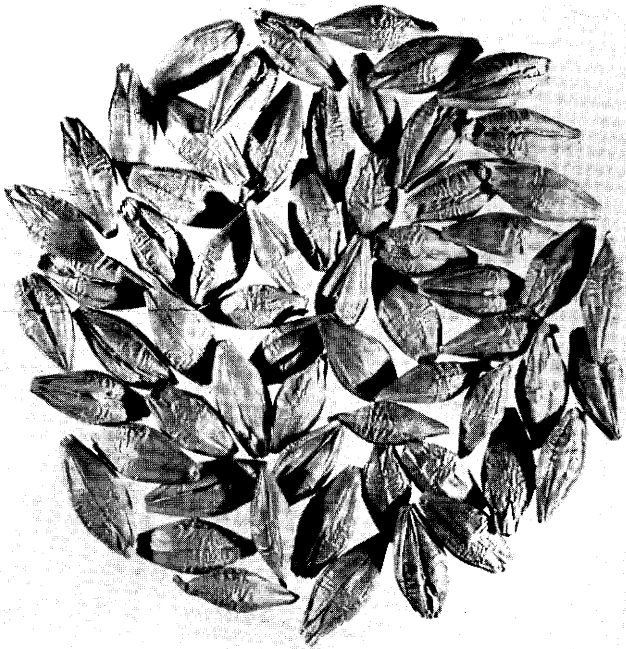
Forstørret 6—7 gange.

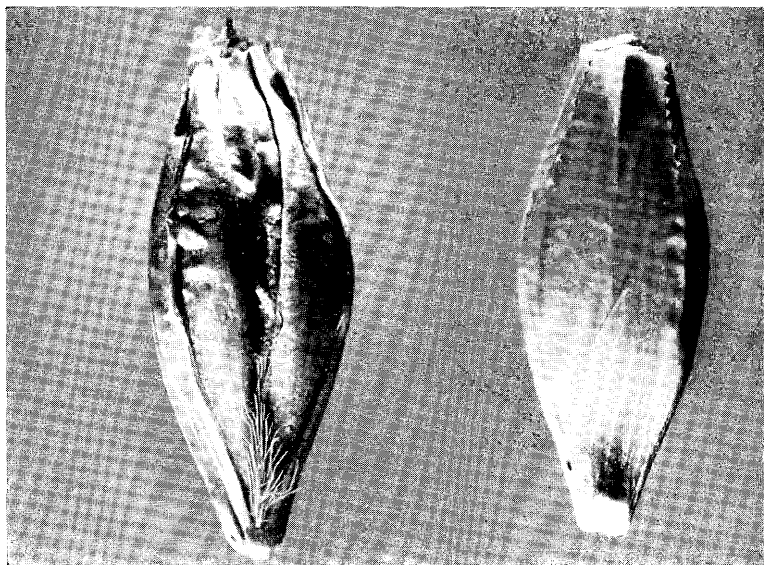
Forstørret 2 gange.

Forstørret 6-7 gange.

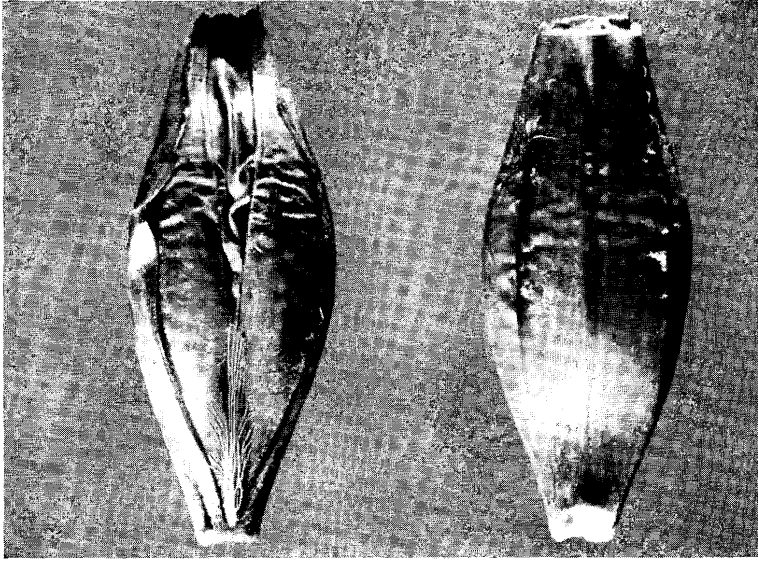
Forstørret 2 gange.

Forstørret 6—7 gange.

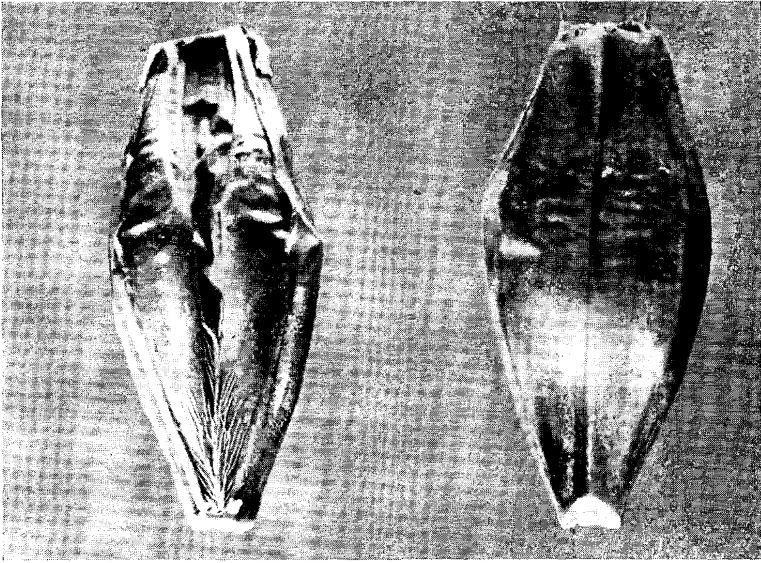
Forstørret 2 gange.

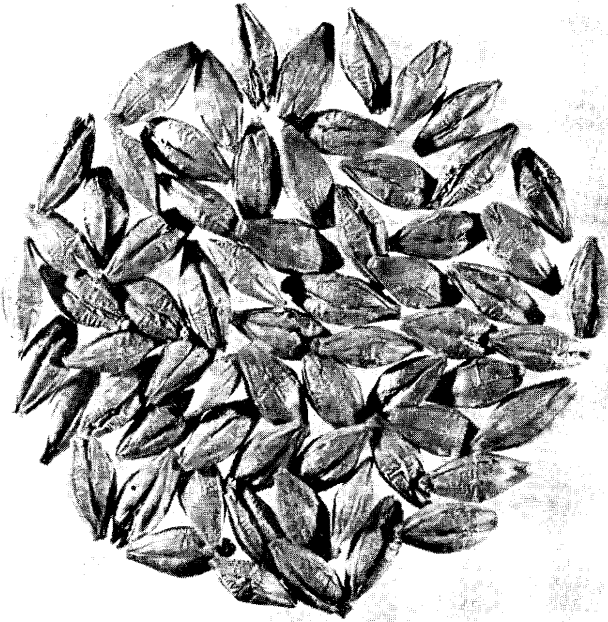
Forstorret 6-7 gange.

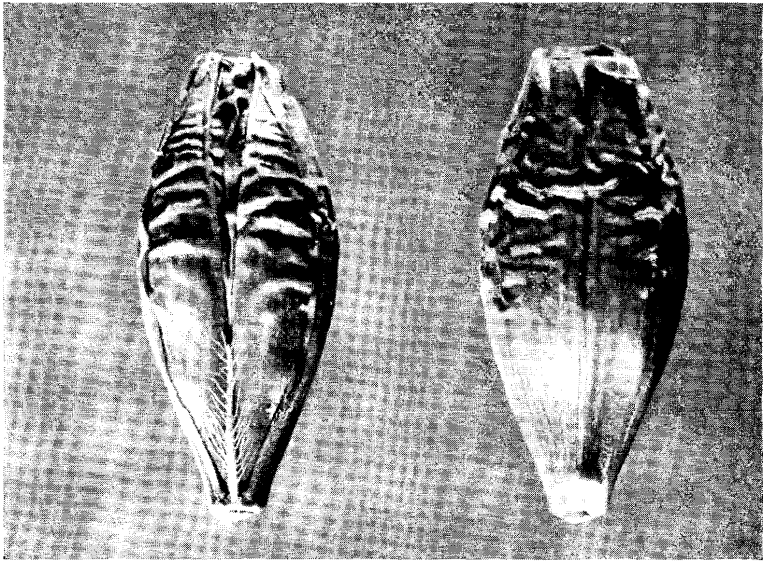
Forstorret 2 gange.

Forstorret 6—7 gange.

Forstorret 2 gange.

Forstørret 6--7 gange.

Forstørret 2 gange.

- Kærnekvalitet:** Kærnen er ret lille med lidt under middel kornvægt, og rumvægten er ligeledes lidt under middel.
- Halmudbytte:** Sorten giver et ret stort halmudbytte. I gennemsnit af de udførte forsøg har den givet ca. 5 pct. mere halm end Abed Majabyg.
- Sortsegenskaber:** Strået er lidt længere end hos Abed Majabyg og lejetilbøjeligheden er lidt større end hos denne. Sorten modner 3—4 dage senere end Abed Majabyg. Den angribes som regel kun i meget ringe grad af nøgen bygbrand (*Ustilago nuda*).
- Sortskarakterer:** Sorten har under og efter buskningsstadiet en ret kraftig vegetativ udvikling. Skridningen foregår 2—3 dage senere end hos Abed Majabyg. Akset er middellangt og middeltæt. Stakken er lang, 12—13 cm, og kun lidt antocyanfarvet. Det nederste led i akset har skålformet krave; men skålformen er ikke stærkt udtalt. Yderavnerne og disses stakke er lange og tilsammen længere end kærnen. De modne kærner er ret korte og kantede med ret stærkt kruset skal. Bugfuren er ret stærkt åben, og bugstilken er langhåret. Siderygnerne er kvarttandede. Se tavle V.

Svaløf Frejabyg.

- Oprindelse:** Krydsning mellem Svaløf Sejrbbyg og Abed Opalbyg.
- Forædler:** Sveriges Utsädesförening, Svaløf, Sverige.
- Ejer:** Sveriges Utsädesförening, Svaløf, Sverige.
- Forhandler:** Nielsen & Smith, København, Danmark.
- Udsendelse:** Omkring 1942.
- Kærneudbytte:** Sorten har meget nær givet samme kærneudbytte som Abed Majabyg.
- Kærnekvalitet:** Kærnen er ret lille, kornvægten er ca. 2 pct. lavere end hos Abed Majabyg. Rumvægten er middelhøj.
- Halmudbytte:** Sorten giver samme halmudbytte som Abed Majabyg.

Sortsegenskaber: Strået er kort og stivt. Sorten modner 2—3 dage før Abed Majabyg. Ved stærk modning er strået tilbøjelig til at knække under akset. Sorten er ret modtagelige for nøgen bygbrand (*Ustilago nuda*).

Sortskarakterer: Sorten har på buskningsstadiet en ret svag vegetativ udvikling. Bladene er ret smalle og mere gråliggrønne end hos de fleste andre bygsorter. Ret tidligt efter skridningen og indtil modningen har akset en stærkere hældning end hos de allerfleste andre bygsorter. Akset er ret kort, tæt og bredt og af grågrønlig farve. Stakken er ret lang, ca. 3 cm længere end hos Abed Majabyg. Det nederste led i akset har flad krave. Yderavnerne og disses stakke er tilsammen lidt længere end kærnen. De modne kærner er lange, smalle, flade og med stærkt fremtrædende nerver og kun lidt kruset skal. Rygsiden danner ved basis en plan flade, »negl«. Bugfuren er stærkt åben, og bugstilken er langhåret. Siderygnerverne er heltandede (8—10 tænder). Se tavle VI.

Abed Rigelbyg.

Oprindelse: Krydsning mellem Abed Keniabyg og Abed Majabyg.

Forædler: H. A. B. Vestergaard, Abed, Søllested, Danmark.

Ejer: De samvirkende lolland-falsterske Landboforeninger, Maribo, Danmark.

Forhandler: A. Nielsen & Co., A/S, Nykøbing Falster, Danmark.

Udsendelse: 1944.

Kærneudbytte: Ifølge et betydeligt antal forsøg har sorten i årene 1943—48 gennemsnitlig givet ca. 1 pct. mindre kærneudbytte end Abed Majabyg.

Kærnekvalitet: Kærnen er ret stor, kornvægten er ca. 2 pct. større end hos Abed Majabyg. Rumvægten er stor.

Halmudbytte: Sorten giver samme halmudbytte som Abed Majabyg.

Sortsegenskaber: Strået er lidt længere end hos Abed Majabyg, men det er meget stivt. Sorten modner samtidig som Abed Majabyg. Sorten synes meget modtagelig for nøgen bygbrand (*Ustilago nuda*).

Sortskarakterer: Buskningsevnen er middelstor. Forholdsvis tidlig efter skridningen er akset stærkt hældende, og akshældningen er gennem hele den følgende del af vækstperioden karakteristisk ved at være stærkere end hos alle de øvrige dyrkede sorter med undtagelse af Svaløf Frejabyg. Akset er middellangt og midteltæt som hos Abed Majabyg. Stakken er ret kort. Det nederste led i akset har flad krave. Yderavnerne og disses stakke er tilsammen knap så lange som kærnen. De modne kærner er ret lange og med ret tynd basisende. Formen er stærkt afrundet, og kærnen har ret svagt kruset skal. Rygsiden danner mod basis en ret plan flade, »negl«. Bugfuren er noget åben og bugstilken er langhåret. Siderygnerverne er kvarttandede (2—3 tænder). Sorten indeholder dog 3—4 pct. planter, der har kærner med heltandede siderygnerver (8—10 tænder), men afviger ikke væsentlig i de øvrige sortskarakterer. Se tavle VII.

Alfabyg.

Oprindelse: Udvalg i Abed Keniabyg.

Forædler: Statsfrøkontrollen, København, Danmark.

Ejer: A. Nielsen & Co., A/S, Nykøbing Falster, Danmark.

Forhandler: A. Nielsen & Co., A/S, Nykøbing Falster, Danmark.

Udsendelse: 1947.

Kærneudbytte: I forsøg har kærneudbyttet været lavere end hos Abed Majabyg.

Kærnekvalitet: Kærnen er ret stor og kantet. Kornvægten er høj, men rumvægten er lav.

Halmudbytte: Sorten giver et ret stort halmudbytte, ca. 5 pct. mere end Abed Majabyg.

Sortsegenskaber: Strået er lidt længere end hos Abed Majabyg, og lejetilbøjeligheden er lidt større end hos dette. Sorten modner 2—3 dage senere end Abed Majabyg. Den angribes som regel kun i meget ringe grad af nogen bygbrand (*Ustilago nuda*).

Sortskarakterer: Sorten har en meget kraftig udvikling omkring buskningsstadiet. Bladene er brede og lysegrønne. Skridningen foregår 2—3 dage senere end hos Abed Majabyg. Akset er middellangt og ret tæt. Stakken er lang, ca. 13 cm. Det nederste golde led i akset er ret kort og tykt og har svagt skålformet krave. Yderavnerne og disses stakke er ret lange. De modne kærner er korte og kantede med kun svagt kruset skal. Bugfuren er ret stærkt åben, og bugstilken er langhåret. Siderygnerverne er kvarttandede. Se tavle VIII.

Abed Archerbyg.

Oprindelse: Udvalgt i Spratt Archerbyg.

Forædler: H. A. B. Vestergaard, Abed, Søllested, Danmark.

Ejer: De samvirkende lolland-falsterske Landboforeninger, Maribo, Danmark.

Forhandler: A. Nielsen & Co., A/S, Nykøbing Falster, Danmark.

Udsendelse: 1930.

Kærneudbytte: Kærneudbyttet har været betydeligt lavere end for Abed Majabyg.

Kærnekvalitet: Kærnen er stor og fyldig med ret høj kornvægt og middelstor rumvægt.

Halmudbytte: Sorten giver et meget stort halmudbytte.

Sortsegenskaber: Strået er langt og ret blødt. Sorten er sildig og modner 4—6 dage senere end Abed Majabyg. Sorten angribes praktisk taget ikke af nogen bygbrand (*Ustilago nuda*).

Sortskarakterer: Sorten har omkring buskningsstadiet smalle blade af mørkegrøn farve. Skridningen foregår 4—6 dage senere end hos Abed Majabyg. Akset er

langt og ret åbent. Stakken er lang, 12—14 cm, og er kort tid efter skridningen stærkt antocyanfarvet. Det nederste led i akset har en skålformet krave. Yderavnerne og disses stakke er lange og tilsammen længere end kærnen. De modne kærner er stærkt afrundede, noget langagtige og med stærkt kruset skal. Bugfuren er omtrent lukket, og bugstilken er langhåret. Siderygnerne er svagt fremtrædende og utandede. Se tavle IX.

Resultater af forsøg med bygsorter.

Sortsnavne	hkg pr. ha	Forholdstal	Leje- tilbøje- pr. liter	Gram pr. liter	Vægt i gram af 1000korn	Strå- længde i cm	Mod- nings- dato		
Statens Forsøgsvirksomhed i Plankultur.									
Middel af 54 forsøg udført i årene 1945-50									
Abed Majabyg..	43.8	40.7	100	100	3.6	690	44.1	77	31/7
Svaløf Ymerbyg	44.1	39.7	101	98	3.0	680	44.3	77	30/7
Alfabyg.....	42.2	42.9	96	105	4.8	663	45.5	83	2/8
Middel af 36 forsøg udført i årene 1947-50									
Abed Majabyg..	43.8	38.7	100	100	3.6	690	44.1	77	31/7
Carlsbergbyg..	44.2	39.7	101	103	3.4	675	47.1	78	1/8
Middel af 18 forsøg udført i årene 1949-50									
Abed Majabyg..	43.8	41.4	100	100	3.6	690	44.1	77	31/7
Weibulls Hertab.	42.5	42.4	97	102	1.2	702	44.1	82	2/8
Øtofte Ferobyg	41.7	43.2	95	104	4.9	678	44.0	79	3/8
Middel af 54 forsøg udført i årene 1943-48									
Abed Majabyg..	44.7	42.7	100	100	2.2	691	45.2	75	28/7
Abed Rigelbyg..	44.1	42.6	99	100	0.7	702	46.1	78	28/7
Svaløf Frejabyg.	44.0	42.4	98	99	1.1	692	44.1	74	26/7
Landbo- og Husmandsforeningernes Sorts- og Stammeudvalg.									
Middel af 133 forsøg udført i årene 1949-51									
Abed Majabyg..	43.6	42.7	100	100	4.1				
Weibulls Hertab.	42.8	43.4	98	102	2.1				
Middel af 168 forsøg udført i årene 1946-49									
Abed Majabyg..	40.2	39.2	100	100	2.7				
Svaløf Ymerbyg	40.6	38.5	101	98	2.7				
Carlsbergbyg..	40.1	39.9	100	102	2.5				
Øtofte Ferobyg	39.9	42.1	99	107	2.5				
Middel af 216 forsøg udført i årene 1944-48									
Abed Majabyg..	40.4	41.2	100	100	2.7				
Svaløf Frejabyg.	40.4	41.2	100	100	2.4				
Abed Rigelbyg..	39.9	41.0	99	100	2.1				
Middel af 123 forsøg udført i årene 1948-50									
Abed Majabyg..	36.4	36.8	100	100	2.2				
Alfabyg.....	35.2	39.2	97	107	2.5				
Middel af 108 forsøg udført i årene 1945-47									
Abed Majabyg..	37.1	37.2	100	100	1.9				
Abed Archerbyg	35.5	43.1	96	116	3.2				

*) Statens forsøgsvirksomhed har givet karaktererne 0-10, 0 = helt stående, 10 = helt liggende.

I Sorts- og stammeudvalgets forsøg er givet karaktererne 1-10, 1 = helt stående, 10 = helt liggende.

Havresorter

Svaløf Stålhavre*).

Oprindelse: Krydsning mellem Svaløf Stjernehavre og Svaløf Ørnhavre.

Forædler: Sveriges Utsådesforening, Svaløf, Sverige.

Ejer: Sveriges Utsådesforening, Svaløf, Sverige.

Forhandler: Nielsen & Smith, Holmens Kanal 5, København, Danmark.

Udsendelse: Omkring 1942.

Kærneudbytte: Sorten har siden den udsendes været en af de højestydende havresorter.

Kærnekvalitet: Kærnen er stor og tyndskallet. Rumvægten er ret høj.

Halmudbytte: Sorten giver middelstort halmudbytte.

Sortsegenskaber: Strået er middellangt og stivt, sorten modner ret tidligt.

Sortskarakterer: Toppen er stor, idet topgrenene er lange og ret stærkt udspærrede. Småaksene er store og har lange, lyse spidser. Kærnerne i småakset danner en forholdsvis stor vinkel med hinanden. Ved grunden af kærnen findes ingen eller kun ganske enkelte hår. I almindelighed er der en tynd hårkrans og et tyndt lag voks under øverste knæ og ofte 2—3 kanthår ved grunden af nederste blad. Den modne kærne er hvidgul.

Borris Opushavre II.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i Borris Standhavre.

Forædler: N. Klitgaard, Borris, Danmark.

Ejer: N. Klitgaard, Borris, Danmark.

Forhandler: Nielsen & Smith, Holmens Kanal 5, København, Danmark.

*) Sortens navn i Sverige er Solhavre II, og der er af denne udsendt flere eliter. Den anførte beskrivelse gælder for elite A.

Udsendelse: 1948.

Kærneudbytte: Sorten giver samme kærneudbytte som Svaløf Stålhavre.

Kærnekvalitet: Kærnen er lille og har lidt højere skalprocent end Svaløf Stålhavre. Rumvægten er ret lav.

Halmudbytte: Halmudbyttet er middelstort.

Sortsegenskaber: Strået er middellangt og ret stivt. Sorten modner ret tidligt.

Sortskarakterer: Toppen er ret stor, idet den har lange og ret stærkt udspærrede topgrene. Småaksene er fine og slanke, og kærnerne i småakset danner en forholdsvis lille vinkel med hinanden. Der findes ingen eller kun ganske få hår ved grunden af kærnen. Som regel findes der ingen eller kun enkelte hår under øverste knæ. Bladene er uden kanthår. Den modne kærne er hvidgul.

Svaløf Ørnhavre.

Oprindelse: Krydsning mellem v. Lochows Gulhavre og Svaløf Sejrhavre.

Forædler: Sveriges Utsädesförening, Svaløf, Sverige.

Ejer: Sveriges Utsädesförening, Svaløf, Sverige.

Forhandler: Nielsen & Smith, Holmens Kanal 5, København, Danmark.

Udsendelse: 1932.

Kærneudbytte: Sorten giver på det nærmeste samme kærneudbytte som Svaløf Stålhavre.

Kærnekvalitet: Kærnen er lille og tyndskallet. Rumvægten er ret høj.

Halmudbytte: Halmudbyttet er lidt over middel.

Sortsegenskaber: Strået er ret langt og ret stivt. Kærnen modner middeltidligt, men strået modner senere end kærnen.

Sortskarakterer: Toppen er ret stor, idet den har lange og ret stærkt udspærrede topgrene. Småaksene er fine og slanke, og kærnerne i småakset danner en forholds-

vis lille vinkel med hinanden. Der findes ingen eller kun ganske enkelte hår ved grunden af kærnen. Som regel findes der kun enkelte hår under øverste knæ. Bladene er uden kanthår. Den modne kerne er hvidgul.

Resultater af forsøg med havresorter.

Sorts- navne	hkg pr. ha kærne halm	Forholdstal kærne halm	Leje- tilbøje- lighed*)	Gram pr. liter kærne	Vægt i gram af 1000 korn	Strå- længde i cm	Mod- nings- dato
-----------------	--------------------------	---------------------------	-------------------------------	----------------------------	--------------------------------	-------------------------	------------------------

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

Middel af 22 forsøg udført på agerjord i årene 1949-50

Svaløf							
Stålh. . .	39.6	49.6	100	100	»	519	35.4 26.6 106 ⁶ / ₈
Borris							
Opush.II	40.1	49.7	101	100	»	512	32.6 27.1 106 ⁷ / ₈

Middel af 40 forsøg udført på agerjord i årene 1943-46

Svaløf							
Stålh. . .	42.1	50.3	100	100	1.4	544	37.0 25.9 100 ⁶ / ₈
Svaløf							
Ørnh. . .	41.8	51.0	99	101	2.9	537	34.0 25.8 102 ⁸ / ₈

Landbo- og Husmandsforeningernes Sorts- og Stammeudvalg

Middel af 95 forsøg udført i årene 1949-51

Svaløf							
Stålh. . .	37.6	45.7	100	100	2.7		
Borris							
Opush.II	37.5	46.5	100	102	3.3		

Middel af 160 forsøg udført i årene 1943-46

Svaløf							
Stålh. . .	41.9	51.1	100	100	3.3		
Svaløf							
Ørnh. . .	41.8	53.2	100	104	3.7		

*) Statens forsøgsvirksomhed har givet karaktererne 0-10, 0 = helt stående, 10 = helt liggende.

I Sorts- og stammeudvalgets forsøg er givet karaktererne 1-10, 1 = helt stående, 10 = helt liggende.